

Nr. 5(33)

BAZŪne

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2014. gada 6. maijs

DZĪVE NEKAD NEAPSTĀJAS

Gunta Bite
avīzītes «Bazūne» redaktore

Aprīlis pagāja vētraini. Kaut arī Mēness (15. aprīlī) un Saules (29. aprīlī) aptumsums Latvijā nebija redzams, tomēr enerģētiskās svārstības bija jūtamas ne tikai sajūtās, bet arī darba un sabiedriskajā dzīvē. Brīžam tās bija pozitīvas, brīžam ne tik iepriecinošas.

Vislielākos pārdzīvojumus aprīlis mums sagādāja pašā nogalē, kad mūžībā tika aizsaukti divi talantīgi un tautas iemīļoti mākslinieki: Vera Singajevska (bibliotēkā pieejamas vairākas grāmatas par Karlsonu) un Niks Matvejevs.

Aprīlis nesis arī pozitīvus mirkļus. 11. aprīlī kafejnīcā «Nice Place» notika tikšanās ar dzejniekiem un atdzīvojotājiem, kuru darbi bija izvirzīti Latvijas Literatūras gada balvai. Starp viņiem bija arī dzejnieks Māris Salējs ar dzejas krājumu «Nedaudz vairāk». Pirms uzstāšanās autors īpaši uzsvera šī krājuma izdošanu Braila rakstā. Tas mūsu bibliotēkai bija patiess gods.

24. aprīlī noskaidrojās balvu saņēmēji: nominācijā «Labākais dzejas darbs» balvu saņēma Marts Pujāts par krājumu «Nāk gaismā pati lampa», nominācijā «Labākais prozas darbs» — Māra Zālīte par dar-

bu «Pieci pirksti», bet par spilgtāko debiju nosaukts Jāņa Joņeva prozas darbs «Jelgava'94». Darbi ir iespaidīgi, tāpēc atliek vien nolemt, kuru nākošgad izdot Braila rakstā, lai ar to varētu iepazīties arī mūsu lasītāji.

2. aprīlī, «Pasaules bērnu grāmatu dienas» ietvaros, mūsu bibliotēkā notika Hansa Kristiana Andersena 209. jubilejai veltīts sarīkojums, kura laikā Lasītavas bibliotekāre Alda Zariņa aicināja bērnus pašiem uzrakstīt īsu pasaku. Lūk, viena no jaukākajām, kuru sacerēja Anna Paškeviča.

«Reiz dzīvoja kāda grāmata, kuras lapas bija tukšas, neaprakstītas. Par to viņa dusmojās un ilgi klaiņoja apkārt.

Pēc pieciem gadiem grāmata uzzināja, ka kāds rakstnieks viņu meklē. Viņa izbijās un sāka slēpties bibliotēkās. Tomēr pienāca diena, kad rakstnieks iegāja tieši tajā bibliotēkā, kurā grāmata slēpās un viņu atrada.

Rakstnieks atvēra tukšo grāmatu un sāka tajā rakstīt pasakas un stāstus.»

(No krievu valodas tulkojusi G. Bite)

Priecīga ziņa tiem, kuri lasa Braila raksta grāmatas krievu valodā. Maija beigās vai jūnijs sākumā mēs varēsim piedāvāt jaunas grāmatas, kuras saņemsim no Sankt-Pēterburgas Neredzīgo bibliotēkas.

Pateicoties brīvprātīgajiem, latviešu valodā šobrīd top divas Margaritas Stārastes grāmatījas Braila rakstā: «Laimes zeme» un «Laimes sēkļiņa». Tāpat, izmantojot palīgus, esam restaurējuši vairākas grāmatas, t.sk., Viktors Igo «Nožēlojamie» un «Skaistākās latviešu pasakas». Šajā

sakarā vēlamies aicināt lasītājus pašiem neveikt grāmatu restaurāciju, jo tas var novest nevis pie grāmatas stāvokļa uzlabošanas, bet gan bibliotēkas īpašuma neatgriezeniskas sabojāšanas, kā tas noticis ar grāmatu «Skaistākās latviešu pasašas».

BIBLIOTĒKAS ZINAS

MANI LASĪŠANAS SVĒTKI

Ilona Laicāne

Balvu filiālbibliotekāras
bibliotekāre

Aktīvi sekojot līdz «Lielo Lasīšanas svētku» raidījumu ciklam, kura galvenais mērķis ir noskaidrot Latvijas iedzīvotāju mīlāko daiļliteratūras grāmatu, man radās patiess prieks, ka, iepazīstinot bibliotēkas lasītājus ar Top 100 labākajām grāmatām, liela daļa no šim 100 ir atrodama arī mūsu bibliotēkas krājumā, un, pateicoties raidījumam, daudzas grāmatas atkal tiek ļemtas laukā no plauktiem un vēlreiz pārlasītas.

Bet vienu dienu atkal un atkal pārlūkojot Top 100, man radās jautājums sev pašai — kas un kāda ir mana mīlākā grāmata? Kam tajā grāmatā jābūt tādam, lai es skalji varētu teikt — lūk, tā ir mana mīlākā grāmata. Jo grāmatas aktīvi es lasu no pamatskolas laikiem līdz pat šodienai, un varu droši apgalvot, ka esmu izlasījusi daudz dažāda saturu grāmatas. Pārsvarā daiļliteratūru, jo dzīve jau tāpat liekas sarežģīta, lai vēl burtos cauri gudrām un viedām grāmatām. Citi uzreiz teiks — bet tieši tādās grāmatās var atrast atbildes uz daudziem jautājumiem un visādas citādas labas lietas. Pilnīgi jums piekrītu, bet cita padomi un ieteikumi pa-

gaidām man neder. Bet, iespējams, es vēl neesmu gatava lasīt tādas grāmatas. Tomēr par to es neskumstu un nepārdzīvoju, katram savs. Un tāda satura grāmata šobrīd noteikti nevar būt mana mīlākā.

Ja vien man ir izvēle — lasu romānus, vislabāk detektīvus. Starp citu — vienā sen lasītā kriminālromānā es uzzināju, ka rozīnes patiesībā ir vīnogas. Tas man bija jaunums. Bet vai tad kādu detektīvromānu var nosaukt par savu mīlāko grāmatu? Nezinu gan. Ja man jāpaskaidro, kas tad tāds īpašs ir tajās grāmatās, man nav atbildes.

Vēl man patīk šķirstīt enciklopēdijas, vislabāk bērniem domātās. Jo tur vienkāršos vārdos paskaidrotas sarežģītas lietas. Nesen uzzināju, ka viena parasta kompaktdiska celiņa garums, kur ieraksta kodētu skaņu ir gandrīz 5 km. Bet vai es enciklopēdiju var nosaukt par savu mīlāko grāmatu? Diezin vai.

Atliek vēl vēstures, fantastikas, ceļojumu, mīlas stāstu un dzejoļu grāmatas. Daudz ir lasītas, bet par mīlākās grāmatas titulu viņas manā grāmatu topā pagaidām nevar sacensties.

Tagad sanāk, ka es esmu diktī izvēlīga, vai tieši otrādi — pavirša lasītāja. Nolēmu noskaidrot, ko par šo tēmu saka bibliotēkas čaklākie lasītāji. Un liels bija

mans izbrīns un, neslēpšu, mazliet prieks arī, kad, diskutējot par šo tēmu, atklājās, ka tikai viens lasītājs nosauca konkrētu grāmatu un autoru. Bet, jautāts — kāpēc — atbildēja, ka šo grāmatu pārlasa katru gadu un tā joprojām patīk un viss. Un mēs pārējie, skali diskutējot, nonācām pie diviem secinājumiem: pirmais — tā grāmata, kuru mēs pašreiz lasām, arī ir vismīlākā, jo mēs tai veltam savu laiku un uzmanību, dzīvojam līdz vieniem notikumiem un minam, kā tas viss beigsies. Un otrs — mēs kādu konkrētu grāmatu esam lasījuši vairāk par vienu

reizi, kaut labi zinām, par ko tur rakstīts, bet patīk un viss.

Ja tagad jautāsiet man, kura ir mana mīlākā grāmata, atbildēšu tā: šodien tā ir Adlers-Olsens J. «Vēstule pudelē», bet rīt tā būs Avotiņas Dainas «Dzērvju svētība».

Bet atgriežoties pie Lielās Lasīšanas Top 100, tās trīs grāmatas, par kurām es balsoju, un kuras noteikt vēlreiz lasīšu, ir šādas: Alfrēds Dzīlums «Saplēstā krūze», Herbjorga Vasumu «Dinas grāmata» un Anna Sakse «Pasakas par ziediem».

Iesaku tās izlasīt arī jums, nenožēlo-

AUDIO GRĀMATAS MARTĀ

**Dzintra Isajeva
bibliogrāfe**

*Mēs tikāmies martā,
Kad pūpoli zied
Un tīrumā artā
Vējš dzied.*

*Vēl mežos bij sniegs,
Vēl upēs bij miegs,
Bet mums bij prieks.
Mēs tikāmies martā,
Mans draugs...*

Tā pirms apmēram gadiem 50 dziedāja nopeļniem bagātais latviešu dziedātājs Edgars Zveja, kuram š.g. 19. februārī apriņķe 90. jubileja. Pavasara pirmais mēnessis marts mūs iepriecināja gan ar pirmajiem pūpoliem un pavasara svētkiem, gan ar pavasara saulgriežiem 20. martā, kad gaisma uzsāka savu uzvaras gājienu pretī vasaras saulgriežiem.

Audio grāmatu klāsts šoreiz ir Joti daudzveidīgs — tur ir atrodama gan klasika, gan vēsture, gan bērnu literatūra.

Amerikāņu literatūras cienītāji varēs paklausīties **Čārlza Mārtina** romānu «**Kalns starp mums**», kur romāna liktenīgie notikumi saved kopā ķirurgu Benu un žurnālisti Ešliju, kuriem pēc lidmašīnas avārijas jāizdzīvo skarbojas kalnu apstākļos. Vienīgā iespēja, kā nesajukt prātā aiz bezcerības, ir atmiņas par mīlajiem. Mēnessis, ko Ešlija pavada kopā ar Benu, ik dienu atkarojot Pirmatnībai, ik dienu pārvarot vājumu, sāpes un ciešanas, abus satuvina, un izglābšanās nes ne vien prieku un atvieglojumu, bet arī smeldzi. Un tad viņi vēlreiz uzmeklē viens otru... Amerikāņu rakstnieka **Sidnija Šeldona** romāna «**Enģeļu dusmas**» galveno varoni, jaunu, talantīgu advokāti, liktenis saved kopā ar diviem vīriešiem, stipras gribas cilvēkiem. Viens ir politiķis, otrs — mafijas vadonis, kas iekaro Dženiferu, jo spēj viņai palīdzēt novērst nelaimi.

Savukārt, populārās angļu rakstnieces **Emīlijas Brontē** vienīgais romāns «**Kalnu aukas**», kas ir sarakstīts 1847. gadā un ko mūsu bibliotēkai piedāvā «Ideju forums», aizved lasītāju 19.gs. sākumā Anglijas muižā ar tādu pašu nosaukumu «Kalnu aukas» un stāsta par romantisku,

mežonīgu mīlestību, par postošām kaislībām un atriebību, par divu ģimeņu vēsturi — Ērnšoviem, kas mīt purvāju malā, un augstmanīgajiem, izsmalcinātajiem Lintoniem no «Pluškiem».

Cita romāna notikumi mūsu klausītājus aizved uz vēl tālāku salu — kontinentu Austrāliju. Austrāliešu rakstnieces **Elizabetes Haranes** romāns «**Sarkanās zemes sala**» stāsta par notikumiem Ķenguru salā 1845. gadā. Pie Austrālijas krasta lielā vētrā nogrimst kuģis. Kā par brīnumu, izdzīvo divas jaunas sievietes: Amēlija Divaina un Sāra Džonsa. Viņas izglābj no jūras Kudeika raga bākas uzraugs. Taču Amēlija ir savainojusi galvu un zaudējusi atmiņu. Viņa nespēj atcerēties pat savu vārdu, un Sāra izmanto izdevību, lai mainītu likteņa gaitu un aizbēgtu no bezcerīgās nākotnes. Abu jauno sieviešu dzīve dramatiski mainīsies...

Detektīvžanra cienītājus varam iepriecināt ar romānu «**Dīvaina līgovalkars**», ko sarakstījusi latviešu literatūras pārstāve **Dace Judina**. Sizets kā jau detektīvā — ar atradumiem, notikumiem, intrigām un izmeklēšanu.

Mūsu lasītājiem, kam interesē nopietnā lasāmviela, varam piedāvāt paklausīties **Ilmara Bastjāņa-Krasta** 3. grāmatu «**Pašvēsture piemiņai**». Tā ir veltīta, Ilmara Bastjāņa-Krasta piemiņai, kurš mūžībā aizgāja 2004. gadā, nepabeidzis savu trešo grāmatu. Tāpēc to mēģinājuši izdarīt viņa draugi Latvijā un trimdā. Tik-

pat nopietns ir arī **Gunāra Janovska** romāns «**Sola. Pār Trentu kāpj migla**». Šajā grāmatā apvienoti divi romāni, kuru tematiskā vienotība — latviešu vīru un jaunekļu, kam bija lemts tikt mobilizētiem latviešu leģionā, samocītie likteņi, izpostītās dzīves.

Klausāmvielas dažādībai piedāvājam divus «Latvijas Radio» ierakstus: **Džeka Londona** romāna «**Džons Miežagrauds**» radio variantu, ko lasa Juris Žagars, Katrīna Pasternaka, u. c. pazīstami aktieri, kā arī leģendāro **Ferenca Molnāra** lugu «**Lilioms**», ko ierunājuši Ģirts Jakovjevs, Astrīda Kairiša u. c. tautā iemīloti aktieri.

Protams, ka neesam aizmirsuši par klausītājiem, kas dod priekšroku literatūrai krievu valodā. Šoreiz varam piedāvāt romānu «**Рухнувшие небеса**», ko ir sarakstījis amerikāņu rakstnieks **Сидней Шелдон**, kā arī izcilā krievu rakstnieka, publicista un disidenta **Александра Солженицына** romānu «**Один день Ивана Денисовича**». Abus ierakstus esam tiražējuši no Igaunijas ierakstu studijas.

Ar diviem 1981. gada ierakstiem, kas martā ir atjaunoti mūsu studijā, noteikti atkal varam iepriecināt gan bērus, gan viņu vecākus, jo tie ir divi angļu rakstnieka **Luisa Kerola** populārie stāsti par Alisi «**Alises piedzīvojumi Brīnumzemē**» un «**Alise Aizspogulijā**», kas neprasa papildus komentārus.

Patīkamu klausīšanos!

«Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas»
bezmaksas avīzīte

Izdota Braila raksta nodalā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadalā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.